

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2017/263**av den 14 februari 2017****om riskreducerande åtgärder, skärpta åtgärder för biosäkerhet och system för tidig upptäckt vad gäller risken för överföring av högpato­gen aviär influensavirus från vilda fåglar till fjäderfä***[delgivet med nr C(2017) 765]***(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets direktiv 89/662/EEG av den 11 december 1989 om veterinära kontroller vid handeln inom gemenskapen i syfte att fullborda den inre marknaden ⁽¹⁾, särskilt artikel 9.4,med beaktande av rådets direktiv 90/425/EEG av den 26 juni 1990 om veterinära och avelstekniska kontroller i handeln med vissa levande djur och varor inom gemenskapen med sikte på att förverkliga den inre marknaden ⁽²⁾, särskilt artikel 10.4,med beaktande av rådets direktiv 2005/94/EG av den 20 december 2005 om gemenskapsåtgärder för bekämpning av aviär influensa och om upphävande av direktiv 92/40/EEG ⁽³⁾, särskilt artikel 63.3, och

av följande skäl:

- (1) Aviär influensa är en smittsam virussjukdom hos fåglar, inklusive fjäderfä. Infektioner med aviära influensavirus hos tamfjäderfä orsakar två huvudformer av denna sjukdom som har olika virulens. Den lågpato­gena formen orsakar vanligen endast milda symtom, medan den högpato­gena formen leder till mycket hög dödlighet hos de flesta fjäderfäarter. Sjukdomen kan få allvarliga konsekvenser för lönsamheten inom fjäderfäuppfödningen.
- (2) I direktiv 2005/94/EG fastställs de minimiåtgärder för bekämpning som ska vidtas vid ett utbrott av sjukdomen hos fjäderfä eller andra fåglar i fångenskap och även vissa förebyggande åtgärder för övervakning och tidigt påvisande av aviär influensa.
- (3) I direktiv 2005/94/EG föreskrivs också att kommissionen kan anta de närmare bestämmelser som krävs på grund av den epidemiologiska situationen för att komplettera de minimiåtgärder för bekämpning som föreskrivs i det direktivet.
- (4) Det är allmänt känt att vilda fåglar, särskilt flyttande, vilda vattenfåglar, är naturliga värdar för lågpato­gena aviära influensavirus som de vanligtvis bär utan att visa tecken på sjukdomen, under säsongförflyttningar. Sedan mitten av 2005 finns det belägg för att högpato­gen aviär influensa (nedan kallad HPAI) av subtyp H5N1 kan infektera vilda fåglar och spridas över långa avstånd genom dem ⁽⁴⁾.
- (5) Förekomsten av aviära influensavirus hos vilda fåglar fortsätter att utgöra ett hot om direkt eller indirekt introduktion av dessa virus till anläggningar där fjäderfä eller andra fåglar i fångenskap hålls, vilket innebär en risk för att viruset därefter sprids från en smittad anläggning till andra anläggningar.

⁽¹⁾ EGT L 395, 30.12.1989, s. 13.⁽²⁾ EGT L 224, 18.8.1990, s. 29.⁽³⁾ EUT L 10, 14.1.2006, s. 16.⁽⁴⁾ "Scientific Opinion of the Panel on Animal Health and Welfare of the European Food Safety Authority on a request from the European Commission on Animal health and welfare aspects of avian influenza and the risk of its introduction into the EU poultry holdings" (*The EFSA Journal* (2008) 715, 1–161).

- (6) Kommissionens beslut 2005/734/EG ⁽¹⁾ antogs efter introduktionen av HPAI-viruset av subtyp H5N1 från Sydostasien till Europa då viruset spreds västerut 2005 för att skärpa de bekämpningsåtgärder som redan föreskrevs i unionens lagstiftning, särskilt med tanke på risken för en interkontinental överföring av HPAI-viruset utan motstycke från vilda fåglar.
- (7) Kommissionens beslut 2005/734/EG fastställer åtgärder för biosäkerhet och ytterligare riskreducerande åtgärder för att minska risken för överföring av viruset HPAI H5N1 från vilda fåglar till fjäderfä och andra fåglar i fångenskap genom att förhindra direkt och indirekt kontakt mellan dessa populationer. Enligt beslut 2005/734/EG ska medlemsstaterna identifiera områden på deras territorium med särskild risk för spridning av viruset HPAI H5N1 till anläggningar där fjäderfä eller andra fåglar hålls i fångenskap med hänsyn till den epidemiologiska situationen och särskilda riskfaktorer. Medlemsstaterna måste vidta vissa riskreducerande åtgärder i dessa högriskområden, bland annat att se till att berörda fjäderfä hålls inomhus. Medlemsstaterna måste också se till att ägarna blir mer medvetna om risken för överföring och om nödvändigheten att vidta åtgärder för biosäkerhet på deras anläggningar.
- (8) Enligt beslut 2005/734/EG måste medlemsstaterna dessutom införa system för tidig upptäckt med syftet att ägarna snabbt rapporterar om alla eventuella tecken på aviär influensa hos fjäderfäfloccar till den behöriga veterinärmyndigheten med hänsyn till särskilda parametrar och mindre förändringar av produktionsdata.
- (9) Kommissionens beslut 2010/367/EU ⁽²⁾ fastställer riktlinjer för medlemsstaternas obligatoriska genomförande av övervakningsprogram avseende aviär influensa hos fjäderfä och vilda fåglar, bland annat krav på provtagningar och laboratorietester. Enligt det beslutet måste de behöriga myndigheterna också utan dröjsmål underrättas om eventuell onormal dödlighet eller större sjukdomsutbrott eller dödlighet hos vilda fåglar, särskilt vattenfåglar, uppstår.
- (10) Under senare hälften av 2014 och början av 2015 infördes viruset HPAI H5N8 till unionen av vilda fåglar. Det orsakade mycket låg dödlighet hos vilda fåglar men ledde till allvarliga utbrott hos fjäderfä eller andra fåglar i fångenskap i flera medlemsstater.
- (11) Sedan slutet av oktober 2016 har man upptäckt en mycket nära besläktad virusstam HPAI H5N8 hos vilda flyttfåglar som oftast hittats döda i 20 medlemsstater, dvs. i Bulgarien, Tjeckien, Danmark, Tyskland, Irland, Grekland, Spanien, Frankrike, Kroatien, Italien, Ungern, Nederländerna, Österrike, Polen, Rumänien, Slovenien, Slovakien, Finland, Sverige och Förenade kungariket samt i nära liggande tredjeländer såsom Schweiz, Serbien och Ukraina. De flesta utbrotten bekräftades i Frankrike, Ungern och Bulgarien i vissa områden med många gäs- och ankanläggningar.
- (12) Den aktuella epidemiologiska situationen är mycket dynamisk och utvecklas hela tiden. Flyttfåglarna fortsätter att röra på sig och medlemsstaternas fortlöpande övervakning upptäcker fortfarande viruset HPAI H5N8 hos vilda fåglar. Viruset kommer därför att utgöra ett hot mot fjäderfä och andra fåglar i fångenskap i unionen under de kommande månaderna och högst sannolikt under flyttfåglarnas fortsatta säsongförflyttningar med risk för ytterligare överföring av viruset mellan anläggningar i vissa högriskmiljöer.
- (13) Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) förbereder för närvarande ett omfattande vetenskapligt yttrande om aviär influensa som ska slutföras i september 2017. Med tanke på den pågående HPAI H5N8-epidemin har Efsa dock blivit ombedd att lämna en brådskande bedömning av den epidemiologiska situationen och ett preliminärt vetenskapligt utlåtande om hur lämpliga de skyddsåtgärder är som införts på unionsnivå vad gäller risken för överföring av HPAI H5N8 från vilda fåglar.
- (14) Den 20 december 2016 offentliggjorde Efsas panel för djurs hälsa och välbefinnande uttalandet "Urgent request on avian influenza" ⁽³⁾ som bekräftar att en strikt tillämpning av biosäkerhetsåtgärder och riskreducerande

⁽¹⁾ Kommissionens beslut 2005/734/EG av den 19 oktober 2005 om fastställande av åtgärder för biosäkerhet för att minska risken för överföring av HPAI orsakad av influensavirus A av subtyp H5N1 från viltlevande fåglar till fjäderfä och andra fåglar i fångenskap och om ett system för tidig upptäckt i särskilt riskutsatta områden (EUT L 274, 20.10.2005, s. 105).

⁽²⁾ Kommissionens beslut 2010/367/EU av den 25 juni 2010 om medlemsstaternas genomförande av övervakningsprogram avseende aviär influensa hos fjäderfä och vilda fåglar (EUT L 166, 1.7.2010, s. 22).

⁽³⁾ EFSA Journal, vol. 15(2017):1, artikelnr 4687, 32 s., doi:10.2903/j.efsa.2016.4687.

åtgärder är det främsta sättet att förhindra överföring av HPAI-virus av subtyperna H5 och H7, antingen direkt eller indirekt från vilda fåglar till anläggningar som håller fjäderfä och fåglar i fångenskap. Biosäkerhet på sådana anläggningar bör vara rutin och dessa åtgärder bör skärpas under perioder med högre risk.

- (15) Efsa konstaterade vidare att passiv övervakning av vilda fåglar är det effektivaste sättet att snabbt upptäcka HPAI hos vilda fåglar och rekommenderar att man satsar på provtagning och testning av vilda fåglar, och därigenom förstärker vissa bestämmelser som gäller vilda fåglar i riktlinjerna för genomförande av övervakningsprogram för aviär influensa hos vilda fåglar enligt bilaga II till beslut 2010/367/EU.
- (16) Efsa hänvisar vidare till den bedömning ⁽¹⁾ som gjorts av Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC) enligt vilken det till dags dato inte funnits några rapporter i hela världen om att människor smittats av det nuvarande HPAI H5N8-viruset, och att ytterligare karaktärisering av viruset visar att det fortfarande främst är ett fågelvirus utan någon särskild ökad affinitet för människor.
- (17) De behöriga myndigheternas erfarenheter i medlemsstaterna av tillämpningen av de åtgärder som föreskrivs i beslut 2005/734/EG visar att flexibiliteten bör bibehållas så att åtgärderna kan anpassas till den epidemiologiska situationen i enskilda medlemsstater.
- (18) För att kunna fokusera på fågelpopulationer som är mest utsatta och säkerställa att åtgärderna i detta beslut genomförs effektivt bör vissa förebyggande åtgärder vara inriktade på fjäderfäanläggningar.
- (19) De åtgärder som föreskrivs i beslut 2005/734/EG bör därför ses över och anpassas med hänsyn till den aktuella epidemiologiska situationen hos fjäderfä och vilda fåglar i medlemsstaterna, det uttalande om aviär influensa som Efsa offentliggjorde den 20 december 2016 och de erfarenheter som gjorts av medlemsstaterna av den praktiska tillämpningen av de åtgärder som anges i detta beslut.
- (20) Åtgärderna i beslut 2005/734/EG har ändrats och förlängts ett flertal gånger och är tillämpliga fram till och med den 31 december 2017. För att tydlighet ska uppnås i unionslagstiftningen bör beslut 2005/734/EG upphävas och ersättas med det här beslutet.
- (21) Åtgärderna i detta beslut bör vid behov ses över med hänsyn till det slutliga resultatet av Efsas vetenskapliga yttrande om aviär influensa som blir slutfört i september 2017.
- (22) Åtgärderna i detta beslut tillämpas till och med den 30 juni 2018.
- (23) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

I detta beslut fastställs riskreducerande åtgärder och system för tidig upptäckt vad gäller risken för överföring av högpåtaglig aviär influensa (HPAI) från vilda fåglar till anläggningar samt åtgärder för att göra ägarna mera medvetna om sådana risker och om nödvändigheten av att vidta eller skärpa åtgärder för biosäkerhet på deras anläggningar.

Artikel 2

Definitioner

I detta beslut ska definitionerna i artikel 2 i direktiv 2005/94/EG gälla.

⁽¹⁾ European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC), 2016, RAPID RISK ASSESSMENT: Outbreaks of highly pathogenic avian influenza A(H5N8) in Europe: <http://ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/risk-assessment-avian-influenza-H5N8-europe.pdf>

Artikel 3

Identifiering av högriskområden för spridning av HPAI-virus

Medlemsstaterna ska identifiera och se över de områden inom sina territorier som utgör särskild risk för spridning av HPAI-virus till anläggningar (nedan kallade *högriskområden*) samt den tidsperiod under vilken en sådan risk råder, med hänsyn till följande faktorer:

- a) Den epidemiologiska situationen på deras territorium eller på närliggande medlemsstaters eller tredjeländers territorium, särskilt avseende
 - i) påvisande av HPAI-virus hos vilda fåglar eller i träck som samlas in från dem,
 - ii) utbrott av HPAI i anläggningar som håller fjäderfä eller andra fåglar i fångenskap som högst sannolikt har samband med sådana påvisade fall av HPAI-virus som avses i led i,
 - iii) tidigare påvisade fall av HPAI-virus som avses i led i) och ii) och risken för upprepade fall.
- b) Riskfaktorer för spridning av HPAI-virus till anläggningar, särskilt avseende
 - i) anläggningarnas placering längs med flyttfåglars sträckled, särskilt om fåglarna kommer från centrala och östra Asien, området kring Kaspiska havet och Svarta havet, Mellanöstern och Afrika,
 - ii) anläggningens avstånd till våtmarker, dammar, kärr, sjöar eller floder där flyttfåglar, särskilt av arterna *Anseriformes* (andfåglar) och *Charadriiformes* (vadare och måsfåglar) kan samlas,
 - iii) anläggningarnas placering i områden med hög täthet av flyttfåglar, särskilt vattenfåglar,
 - iv) fjäderfä som hålls i öppna anläggningar där kontakt mellan vilda fåglar och fjäderfä inte kan förhindras i tillräcklig utsträckning.
- c) Ytterligare riskfaktorer för spridning av viruset HPAI inom och mellan sådana anläggningar, särskilt om
 - i) anläggningen befinner sig i ett område med hög täthet av anläggningar,
 - ii) intensiteten i förflyttningar av fjäderfä, fordon och personer inom och från anläggningar och andra direkta och indirekta kontakter mellan anläggningar är hög.
- d) Riskbedömningar som utförs av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) samt nationella och internationella riskbedömningsorgan om relevansen av spridningen av HPAI-virus från vilda fåglar.
- e) Resultaten av övervakningsprogram som utförs i enlighet med artikel 4 i direktiv 2005/94/EG.

Artikel 4

Riskreducerande åtgärder

1. Beroende på den specifika epidemiologiska situationen på deras territorium och för den tid som krävs ska medlemsstaterna vidta lämpliga och genomförbara åtgärder för att minska risken för överföring av HPAI-virus från vilda fåglar till fjäderfä i högriskområden.
2. De åtgärder som avses i punkt 1 ska inriktas särskilt på att förhindra direkt eller indirekt kontakt mellan vilda fåglar, särskilt flyttande, vilda vattenfåglar, och fjäderfä, särskilt ankor och gäss.
3. Medlemsstaterna ska förbjuda följande i högriskområden:
 - a) Fjäderfåhållning utomhus.
 - b) Användning av vattenbehållare för utomhusbruk för fjäderfä.

- c) Vattenförsörjning till fjäderfä från ytvattenreservoarer som vilda fåglar kan ha tillgång till.
- d) Lagring av foder för fjäderfä som är oskyddad från vilda fåglar eller andra djur.
- 4. Som ytterligare riskreducerande åtgärder ska medlemsstaterna förbjuda
 - a) sammanföranden av fjäderfä och andra fåglar i fångenskap på marknader, uppvisningar, utställningar och kulturella evenemang,
 - b) användning av fåglar av arterna *Anseriformes* (andfåglar) och *Charadriiformes* (vadare och måsfåglar) som lockfåglar (nedan kallade *lockfåglar*).
- 5. Medlemsstaterna ska regelbundet se över de åtgärder de har vidtagit i enlighet med punkterna 1–4 för att justera och anpassa dem med hänsyn till den epidemiologiska situationen, bland annat risken från vilda fåglar.

Artikel 5

Åtgärder för att öka medvetenheten och åtgärder för biosäkerhet

Medlemsstaterna ska se till att nödvändiga åtgärder vidtas för att öka medvetenheten bland berörda parter inom fjäderfäsektorn om riskerna för överföring av HPAI och förse dem med den mest relevanta informationen om åtgärder för biosäkerhet, särskilt de åtgärder som ska genomföras i högriskområden, på det sätt som är lämpligast för att förmedla informationen till dem.

Artikel 6

Undantag från riskreducerande åtgärder enligt artikel 4

1. Genom undantag från artikel 4.3 och förutsatt att biosäkerhetsåtgärder vidtas för att förhindra risken för överföring av HPAI-virus får medlemsstaterna tillåta följande:
 - a) Fjäderfåhållning utomhus under förutsättning att följande villkor uppfylls:
 - i) Fjäderfäet skyddas mot kontakt med vilda fåglar med nät eller tak eller på andra lämpliga sätt, eller
 - ii) fjäderfäet åtminstone ges foder och vatten inomhus eller under ett skydd som i tillräcklig utsträckning avskräcker vilda fåglar från att landa och därmed förhindrar att vilda fåglar kommer i kontakt med foder eller vatten som är avsett för fjäderfäet.
 - b) Användning av vattenbehållare för utomhusbruk, om de krävs för djurens välbefinnande för vissa typer av fjäderfä och är tillräckligt avskärmade mot vilda vattenfåglar.
 - c) Vattenförsörjning för fjäderfä från ytvatten som vilda sjöfåglar vistas vid, om vattnet har behandlats på ett sätt som garanterar att aviära influensavirus har inaktiverats.
2. Genom undantag från artikel 4.4 och förutsatt att biosäkerhetsåtgärder vidtas för att förhindra överföring av HPAI-virus får medlemsstaterna tillåta följande:
 - a) Sammanföranden av fjäderfä och andra fåglar i fångenskap på marknader, uppvisningar, utställningar och kulturella evenemang.
 - b) Användning av lockfåglar
 - i) inom ramen för program för övervakning av aviär influensa enligt artikel 4 i direktiv 2005/94/EG, forskningsprojekt, ornitologiska undersökningar eller annan verksamhet som den behöriga myndigheten har godkänt, eller
 - ii) enligt lämpliga åtgärder och bestämmelser för biosäkerhet med syfte att förhindra överföring av HPAI-virus till fjäderfä.

*Artikel 7***System för tidig upptäckt hos fjäderfäfloccar**

1. Medlemsstaterna ska införa eller förstärka system för tidig upptäckt som syftar till att ägarna snabbt rapporterar om alla eventuella tecken på aviär influensa hos fjäderfäfloccar på anläggningar i högriskområden till den behöriga myndigheten.
2. De system som avses i punkt 1 ska minst beakta en betydande minskning av foder- och vätskeintag och äggproduktion, konstaterad dödlighet och eventuella kliniska tecken eller skador på döda djur som tyder på förekomst av HPAI-virus med hänsyn till en variation av dessa parametrar bland olika arter av fjäderfä och produktionstyper.

*Artikel 8***Ökad övervakning av vilda fåglar**

1. Den behöriga myndigheten ska se till att ökad passiv övervakning av vilda fågelpopulationer och ytterligare övervakning av döda eller sjuka fåglar utförs enligt riktlinjerna för genomförande av övervakningsprogram för aviär influensa hos vilda fåglar enligt bilaga II till beslut 2010/367/EU, särskilt med beaktande av den förteckning över målarter för provtagning och laboratorietest som fastställs i det beslutet och andra vilda fågelarter som påvisligen smittats av HPAI-virus.
2. Den behöriga myndigheten får utföra provtagning och laboratorietest på vilda fågelarter och i geografiska områden som tidigare inte utsatts för HPAI.

*Artikel 9***Efterlevnad och informationsskyldigheter**

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de åtgärder som de vidtar för att följa detta beslut och om eventuella undantag som beviljats i enlighet med artikel 6.

*Artikel 10***Upphävande**

Beslut 2005/734/EG ska upphöra att gälla.

*Artikel 11***Tillämpningsperiod**

Detta beslut ska tillämpas till och med den 30 juni 2018.

*Artikel 12***Adressater**

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 14 februari 2017.

På kommissionens vägnar
Vytenis ANDRIUKAITIS
Ledamot av kommissionen